Republiková únia zamestnávateľov, Digital Park III, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava 5
tel.: +421-2-3301 4280, ruz@ruzsr.sk, www.zamestnavatelia.sk

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona o e-Governmente

https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/441

Materiál v pripomienkovom konaní do 21.09.2026

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie na základe Úlohy B.1. z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 766 z 18. decembra 2024

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:
Predkladateľ sa preto rozhodol vykonať komplexnú revíziu právnej úpravy e-Governmentu po vyše desiatich rokoch účinnosti zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (o e-Governmente) najmä pre potreby digitálnej transformácie, ktorá bude zohľadňovať už existujúcu úpravu najmä na úseku dátovej transformácie a pravidiel používania systémov umelej inteligencie. Okrem toho sa ustanovia základné pravidlá pre oblasť úradného postupu, ktorý nie je konaním a dnešná právna úprava zákona č. 305/2013 Z. z. sa naň nevzťahuje. Na účely sprehľadnenia zákonnej úpravy je cieľom návrhu zákona upustiť od detailných technických úprav, ako aj inštitútov, ktoré v oblasti elektronického výkonu verejnej moci nenaplnili svoj účel. Pre bežného používateľa sa predpokladá prijateľnejší a dostupnejší samotný spôsob elektronickej komunikácie s orgánmi verejnej moci, ako aj prístup k nej.

Postoj RÚZ k materiálu

Predkladateľ sa preto rozhodol vykonať komplexnú revíziu právnej úpravy e-Governmentu po vyše desiatich rokoch účinnosti zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (o e-Governmente). RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Pripomienka k materiálu ako celku

Sprievodná dokumentácia sa dopĺňa o výsledok posúdenia interoperability podľa čl. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/903. Posúdenie pokryje spoločné moduly, cezhraničnú výmenu údajov, uznávanie prostriedkov elektronickej identifikácie a digitálnych peňaženiek, rozhrania pre tretie osoby a väzby na transeurópske digitálne verejné služby. Výsledok sa zverejní a pri každej zistenej medzere sa určí zodpovedný subjekt, termín nápravy a spôsob monitorovania.

Odôvodnenie:
Posúdenie interoperability má predísť vzniku nových právnych, organizačných, sémantických a technických bariér a vytvoriť auditovateľný podklad pre rozhodnutie zákonodarcu. Ak už bolo vypracované v inom materiáli, postačí jeho jednoznačné označenie a zverejnenie.

2. Pripomienka k §1 odsek 1

V §1 ods 1navrhujeme vypustiť text „ak ich vykonáva elektronicky“

Odôvodnenie:
Domnievame sa, že povinnosť vykonávať verejnú moc elektronicky by ako princíp mala platiť pre celú verejnú správu.

3. Zásadná pripomienka k §2 odsek 2

Navrhujeme doplniť do § 2 ods. 2 (výpočtu výluk z pôsobnosti) nové písmená d) a e) v tomto znení:
d) ak tak ustanovuje alebo vyplýva z osobitného predpisu (do poznámky doplniť odkaz napr. na § 66a Trestného poriadku)

e) ide o úradný postup vo veci poskytnutia súčinnosti inou ako povinnou osobou podľa osobitného predpisu (do poznámky doplniť odkaz na § 117 ZEK).“

Alternatívne, ak sa neupraví ako osobitné písmeno ods. 2, navrhujeme pokryť v rámci existujúceho písmena b) a doplniť že sa nevzťahuje ani na „elektronickú úradnú komunikáciu týkajúcu sa poskytovania súčinností, ktoré sa týkajú predmetu telekomunikačného tajomstva podľa osobitného predpisu“ (s odkazom na §117 ZEK (zákona o elektronických komunikáciách) alebo alternatívne upraviť a rozšíriť § 7 ods. 2 návrhu, aj na predmet telekomunikačného tajomstva podľa ZEK.
Požadujeme zachovať súčasný stav podľa existujúceho právneho rámca pre elektronický spôsob komunikácie a dožiadaniach na poskytovanie súčinnosti, ktoré sa týkajú predmetu telekomunikačného tajomstva vzhľadom na citlivosť informácií.

Odôvodnenie: Tým, že sa rozširuje pôsobnosť zákona aj na akýkoľvek úradný postup št. orgánu, ktorý by mal doručovať podľa zákon o e-Governance do elektronickej schránky, navrhujeme z dôvodu právnej istoty výslovne potvrdiť, že sa postup neaplikuje na dožiadania pri poskytovaní súčinnosti inou ako povinnou osobou podľa zákona o elektronických komunikáciách a predmet telekomunikačného tajomstva, keďže spôsob doručovania žiadostí a spôsob sprístupnenia údajov podnikmi je upravený špecificky v osobitnom predpise (doručuje sa elektronicky dohodnutým spôsobom), čo je opodstatnené z dôvodu ochrany a povahy citlivých informácií.

4. Pripomienka k §3, odsek 1 písmeno a)

V §3 ods 1, písm a.) navrhujeme spresniť text definície. Pod elektronickou úradnou komunikáciou chápeme najmä prenos elektronických správ medzi osobou a koncovým používateľom. Kedy sa môžu prenášať dáta a dokumenty v úradnej komunikácii ktoré nie sú súčasťou správ ?

5. Pripomienka k §3, odsek 2 písmeno a)

V §3 ods 2, písm a.) navrhujeme spresniť text definície. Elektronická schránka je podľa nášho názoru určená pre uchovávanie elektronických správ. V akých prípadoch sa v elektronickej schránke uchovávajú samostatne dáta alebo dokumenty ?

6. Zásadná pripomienka k §4 odsek 6

Je potrebné riešiť doručovanie prostredníctvom kvalifikovanej dôveryhodnej služby k kontexte eIDAS. Nie je podľa nášho názoru vhodné zachovávať špecifický spôsob doručovania len pre eGovernment, ale spojiť to so spôsobom doručovania upravený v eIDAS, ktorý je platný aj pre komerčnú komunikáciu. Subjekt by mal jednu elektronickú schránku pre všetku komunikáciu (podobne ako poštová schránka). Naviac, v §20 ods 7, resp. §68 ods 1 predpokladajú integráciu kvalifikovanej elektronickej služby na systém elektronických schránok. Domnievame sa, že toto je možné výhradne ak aj elektronické schránky sú kompatibilné s touto kvalifikovanou dôveryhodnou službou.

7. Zásadná pripomienka k §4 – vloženie nového odseku 7

§ 4 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Povinná osoba pri vytváraní, rozvoji alebo obstarávaní a inováciách informačných technológií verejnej správy a pri návrhoch nových elektronických služieb posúdi a prednostne integruje riešenia využívajúce systémy umelej inteligencie, ak ich použitie preukázateľne vedie k zrýchleniu konania, zefektívneniu úradného postupu, zvýšeniu kvality poskytovaných služieb alebo k zníženiu administratívnej záťaže verejnosti a povinnej osoby. Ak povinná osoba automatizáciu alebo systém umelej inteligencie nepoužije, v dokumentácii projektu uvedie dôvody nepoužitia, najmä z hľadiska ochrany základných práv, ochrany osobných údajov, kybernetickej bezpečnosti, prístupnosti, interoperability, požiadavky na individuálne posúdenie veci, správne uváženie alebo neprimeraných nákladov.“

Odôvodnenie:
Ustanovenie § 4 v predloženom návrhu definuje dôležité zásady pre elektronickú úradnú komunikáciu, prístupnosť služieb, vytváranie API rozhraní a odstraňovanie vád. Úplne však chýba strategický apel na technologickú modernizáciu samotného výkonu verejnej moci. Zavedením legislatívneho princípu „AI-first“ so súčasnou povinnosťou zdokumentovaného posúdenia primeranosti sa orgánom verejnej moci (povinným osobám) uloží povinnosť proaktívne hľadať a prednostne nasadzovať inovatívne AI riešenia všade tam, kde to dáva zmysel. Pre technologický a IT sektor to predstavuje silný stimul a garanciu, že štát je pripravený systematicky investovať do AI

nástrojov na automatizáciu verejnej správy, čo otvorí dvere pre široké nasadzovanie týchto technológií z komerčného sektora.

Navrhované znenie zároveň zohľadňuje pri vysokorizikových systémoch AI musí byť zriadený, zavedený, zdokumentovaný a udržiavaný systém riadenia rizík počas celého životného cyklu systému (čl. 9 AI Actu). Zákon č. 95/2019 Z. z. už upravuje štandardy ako pravidlá pre vytváranie, rozvoj a využívanie ITVS vrátane výmeny a spoločného používania údajov a spoločných modulov (§ 24 ods. 1 zákona č. 95/2019 Z. z.).

8. Zásadná pripomienka k §4 – vloženie nového odseku 8

V § 4 sa vkladá nový odsek 8, ktorý znie:

„(8) Povinná osoba pri vytváraní, zmene a poskytovaní služby zohľadňuje potreby a možnosti koncových používateľov a postupuje tak, aby bola služba pre koncového používateľa zrozumiteľná, jednoducho použiteľná a umožňovala dosiahnuť jej účel bez neprimeranej administratívnej, časovej alebo technickej záťaže. Na tento účel primerane overuje použiteľnosť služby s koncovými používateľmi a vyhodnocuje údaje o jej používaní a spätnú väzbu koncových používateľov.“

Odôvodnenie:
Doplnenie zakotvuje zásadu navrhovania a priebežného zlepšovania služieb podľa potrieb koncových používateľov. Overovanie použiteľnosti, údaje o používaní a spätná väzba umožnia identifikovať prekážky pri využívaní služby, znižovať administratívnu, časovú a technickú záťaž a zabezpečiť, aby elektronizácia viedla k reálne použiteľným službám.

9. Zásadná pripomienka – vloženie nového §5

Za § 4 sa vkladá nový paragraf § 5, ktorý vrátane nadpisu znie:

§ 5
Posúdenie možností automatizácie pri rozvoji informačných technológií verejnej správy
„(1) Povinná osoba pri návrhu, budovaní a verejnom obstarávaní informačných technológií verejnej správy alebo pred začatím jej vývoja zabezpečí posúdenie možností zjednodušenia, automatizácie alebo podpory výkonu príslušnej agendy informačnou technológiou podľa princípu implicitného využívania inovácií.

(2) Orgán štátu nesmie obstarať alebo vyvíjať nový informačný systém verejnej správy zameraný na výkon agendy, ak formálne nepreukáže posúdenie, či by pre danú agendu nebolo nákladovo efektívnejšie nasadiť inteligentnú automatizáciu a systémy umelej inteligencie za účelom zefektívnenia konania a zníženia manuálnej záťaže. Posúdenie obsahuje najmä
a) opis súčasného a cieľového procesu výkonu agendy,
b) vymedzenie merateľných cieľov zmeny procesu, najmä z hľadiska kvality, dostupnosti, času vybavenia, chybovosti, administratívnej záťaže a nákladov,
c) porovnanie primeraných variantov riešenia, najmä variantu bez automatizácie, variantu automatizácie založenej na pravidlách, variantu využitia existujúcej informačnej technológie verejnej správy alebo informačnej technológie určenej na spoločné využitie a, ak je to vzhľadom na povahu agendy primerané, variantu využitia systému umelej inteligencie,
d)posúdenie nákladov, prínosov, technickej uskutočniteľnosti, bezpečnostných rizík, interoperability, kvality a dostupnosti údajov a vplyvu na práva a právom chránené záujmy fyzických osôb a právnických osôb,
e) odôvodnenie voľby navrhovaného variantu.

(3) Orgán riadenia neschváli štúdiu uskutočniteľnosti a nealokuje na informačnú technológiu finančné prostriedky, ak povinná osoba v posúdení podľa ods. 2 objektívne nepreukáže, že nevyužitie umelej inteligencie alebo pokročilej automatizácie je v danom prípade technicky, nákladovo alebo bezpečnostne opodstatnené.“

Ďalšie paragrafy sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:
Navrhujeme doplniť zákon o nový mechanizmus povinného posúdenia možností zjednodušenia a automatizácie pri príprave, obstarávaní, budovaní alebo rozvoji informačných technológií verejnej správy. Navrhovaná úprava preto

zavádza princíp AI by Design a Digital by Default vo forme povinnosti posúdiť a odôvodniť, nie vo forme bezpodmienečného príkazu obstarať systém umelej inteligencie. Povinná osoba má v štúdii uskutočniteľnosti alebo inom porovnateľnom projektovom podklade preukázať, že pri návrhu riešenia posúdila možnosti zjednodušenia výkonu agendy, zníženia manuálnej administratívnej záťaže a zvýšenia kvality, dostupnosti a efektívnosti poskytovaných služieb.

Zákon však nesmie úradníkom iba vágne "odporúčať" nasadzovať AI, musí im vytvoriť systémovú investičnú bariéru (inštitút Gateway Reviews / Spend Controls podľa vzoru Veľkej Británie). Orgán verejnej moci nezíska schválenie financovania na zastaraný, manuálne obsluhovaný systém, pokiaľ ekonomicky neobháji (tzv. princíp comply or explain), prečo pri obnove IT ignoruje automatizáciu. Tento princíp okamžite vygeneruje vo verejnom obstarávaní požiadavky na systémy integrujúce AI, čím sa hromadne oživí trhový dopyt a zníži byrokracia.

10. Zásadná pripomienka k §5, odsek 1 až 3 a odsek 7

Navrhované znenie: V § 5 ods. 1 až 3 sa slová „bez obmedzenia“ nahrádzajú slovami „len na účel a v rozsahu nevyhnutnom na vykonanie konkrétneho konania alebo úradného postupu, ak osobitný predpis neustanovuje inak“. V odseku 7 sa za prvú vetu vkladá veta: „Poskytnutie údajov bez súhlasu dotknutej osoby podľa prvej vety nezakladá oprávnenie na ich spracúvanie na iný účel.“ Za odsek 7 sa vkladá nový odsek 8, ktorý znie: „Povinná osoba zabezpečí, aby bolo možné preukázať právny titul, účel, rozsah, zdroj, príjemcu, čas a používateľa alebo informačný systém pri každom získaní, použití a sprístupnení údajov podľa tohto paragrafu.“

Odôvodnenie:
Pojem „bez obmedzenia“ vytvára neurčitý právny základ na sekundárne použitie údajov. Princíp „jedenkrát a dosť“ nemožno stotožniť s neobmedzeným ďalším spracúvaním. Navrhované znenie rešpektuje účelové obmedzenie, minimalizáciu údajov a zodpovednosť podľa čl. 5 GDPR a zároveň zabezpečuje auditovateľnosť prístupov.

11. Pripomienka k §5, odsek 2

Je potrebné zabezpečiť aktualizáciu údajov, ktoré povinná osoba má. údaje získané pred časom nemusia byť platné (môžu byť. Zmenené, napr. trvalý pobyt), preto je povinná osoba povinná zabezpečiť pravidelnú aktualizáciu takto uchovávaných údajov.

12. Zásadná pripomienka k §5, odsek 5

Navrhujeme zvážiť vypustenie použitia evidencie splnomocnení. Táto poznámka sa týka aj §36. Tento modul je v legislatíve už niekoľko rokov, avšak stále nie je realizovaný. Navrhujeme zvážiť či ho nevypustiť z textu zákona.

13. Zásadná pripomienka k §6 odsek 4 a §42 až 45 a §52

§ 6 ods. 4 umožňuje povinnej osobe pri dlhšie trvajúcich technických dôvodoch vykonať právny úkon inak ako elektronicky.
Navrhujeme doplniť:
Ak má povinná osoba vytvorené podmienky a je vybavená technickými prostriedkami a rovnako je vybavená príslušnými prostriedkami protistrana, má sa zato, že prednostne sa bude vyžadovať komunikácia elektronickým spôsobom.
Doplniť povinnosť evidovať dôvod neelektronického postupu a pravidelne zverejniť agregované ukazovatele papierových výnimiek.

§ 42 ukladá správcovi ústredného portálu zabezpečovať dostupnosť a riadnu technickú realizáciu komunikácie.

§ 45 umožňuje nahlasovať technické problémy a potvrdzovať ich existenciu a trvanie, ale neurčuje jednotné právne následky výpadku.Navrhované znenie:

V § 52 ods. 1 sa slová „inú požadovanú úroveň zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „vyššiu požadovanú úroveň zabezpečenia“. Za odsek 7 sa vkladá odsek 8: „Oprávnenie na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou sa udeľuje podľa roly, na určený účel, v najmenšom potrebnom rozsahu a na určenú dobu. Majiteľ elektronickej schránky oprávnenia pravidelne preskúmava a bezodkladne ich odníme po zániku dôvodu. Správca modulu vedie nemenné záznamy o udelení, zmene, použití a odňatí oprávnenia. Pri elektronickej schránke orgánu verejnej moci vykoná vedúci orgánu preskúmanie oprávnení najmenej raz ročne.“

Odôvodnenie:
Elektronická schránka obsahuje komunikáciu s právnymi účinkami a údaje chránené listovým tajomstvom. Zákon má zabrániť zníženiu zákonného minima autentifikácie a upraviť základné governance pravidlá pre privilegované prístupy, ich pravidelnú recertifikáciu a auditnú stopu.
Bez uplatňovania povinnosti komunikovať elektronickým spôsobom je zákon bezzubý a neustále sa len vytvárajú „barličky" pre orgány štátnej správy prečo nekomunikovať elektronickým spôsobom.

14. Zásadná pripomienka k §6 – vloženie nového odseku 5

§ 6 sa dopĺňa odsekom 5, ktorý znie:

„(5) Povinná osoba pravidelne vyhodnocuje možnosti zabezpečovať automatizáciu konaní a úradných postupov s cieľom maximalizovať využitie systémov umelej inteligencie všade tam, kde to povaha úkonov a technologické možnosti umožňujú. Na tento účel povinná osoba najmenej raz ročne vyhodnocuje procesy vo svojej pôsobnosti z hľadiska ich vhodnosti na plnú alebo čiastočnú automatizáciu algoritmami alebo systémami umelej inteligencie a prijaté inovačné opatrenia bez zbytočného odkladu implementuje do svojich informačných technológií verejnej správy. Pri vyhodnotení zohľadní najmä povahu úkonov, právne účinky, mieru správneho uváženia, bezpečnostné riziká, ochranu osobných údajov, prístupnosť, náklady a možnosť zabezpečiť účinný ľudský dohľad."

Odôvodnenie:
Súčasné znenie § 6 ustanovuje povinnosť postupovať elektronicky (odsek 1) a v § 7 upravuje podmienky, kedy „môže byť" konanie vykonané automatizovaným spôsobom. Zákon je však v tomto smere pasívny a spolieha sa len na ochotu úradov. Ako občania, podniky a IT dodávatelia v praxi často narážame na neochotu inštitúcií meniť zastarané interné procesy. Zavedením tohto odseku sa štátnym orgánom uloží exaktná zákonná povinnosť neustále vyhľadávať priestor pre AI a povinne technológie nasadzovať. Takýto každoročný "AI-audit" vytvorí systematický, pravidelný a plošný dopyt po inovatívnych službách, zásadne zrýchli digitalizáciu krajiny a zabezpečí garantovaný odbyt pre slovenské IT a AI spoločnosti.

15. Zásadná pripomienka k §8

§ 8 navrhujeme formulovať nasledovne:

„§ 8
Rozšírenie možností pre automatizované konanie

(1) Konanie, vrátane zabezpečenia podkladov, posúdenia skutočností a vydania elektronického úradného dokumentu, môže byť vykonané automatizovaným spôsobom, využitím systémov umelej inteligencie, ak
a) osobitný predpis nevyžaduje individuálne posúdenie veci, uplatnenie správneho uváženia alebo hodnotenie neurčitého právneho pojmu,
b) ak sa posudzujú výlučne objektívne skutočnosti, najmä fyzikálne veličiny, obdobne merateľné skutočnosti,
b) textové a štruktúrované údaje analyzovateľné algoritmami, pri ktorých je zabezpečená preskúmateľnosť výstupu, podkladov, pravidiel, a
c) voči elektronickému úradnému dokumentu existuje opravný prostriedok, o ktorom sa nekoná a nerozhoduje automatizovaným spôsobom,
d) sú splnené podmienky podľa osobitných predpisov o ochrane osobných údajov a o umelej inteligencii."

Odôvodnenie:
Súčasné znenie paragrafu obmedzuje automatizáciu konania výlučne na „fyzikálne veličiny a obdobne merateľné skutočnosti". To de facto vylučuje nasadenie moderných AI modelov (napríklad spracovanie prirodzeného jazyka) pri vyhodnocovaní jednoduchších textových žiadostí alebo dokumentácie. Zmenou umožníme využiť potenciál AI v úradných rozhodnutiach pri zachovaní poistky vo forme neautomatizovaného opravného prostriedku.

16. Zásadná pripomienka k §8

Pojem „objektívne skutočnosti" nie je bližšie definovaný.
Vzniká riziko:
- rozdielneho výkladu jednotlivými OVM,
- rozdielnej aplikačnej praxe,

- potenciálnych výhrad z pohľadu čl. 22 GDPR (automatizované individuálne rozhodovanie).

17. Zásadná pripomienka k §9 odsek 4

V zásade nie je potrebné používať pre podanie formuláre, ak použitie formulárov nie je explicitne ustanovené zákonom. Vzhľadom na preferenciu automatizácie procesov výkonu verejnej moci je dostupnosť spracovateľných štruktúrovaných údajov dôležitá. Preto navrhujeme opačný prístup – povinnosť použiť formulár, ak zákon neustanovuje inak

18. Pripomienka k §10, odsek 2

Domnievame sa, že toto je rozpor s §3 ods 1 a.), kde sa hovorí že komunikácia je možné aj výmenou dokumentov. Navrhujeme spresniť text

19. Zásadná pripomienka k §11, odsek 1

Považujeme za problematický text „podanie je podané odoslaním z prístupového miesta". Toto je dosť podstatná zmena súčasnej filozofie, kde sa podanie VŽDY doručuje do schránky OVM. Tu v prípade špecializovaného portálu nejde do schránky, a to isté podanie podané prostredníctvom UPVS do schránky ide... A aj v tomto kontexte navrhujeme zvážiť aj použitie kvalifikovanej doručovacej služby.

20. Zásadná pripomienka k §11, odsek 1

§ 11 ods. 1 znie takto :

„(1) Elektronické podanie je podané
a) jeho odoslaním do elektronickej schránky povinnej osoby,
b) jeho odoslaním prostredníctvom funkcionality špecializovaného portálu na podávanie elektronických podaní, alebo
c) jeho dôjdením do dispozičnej sféry povinnej osoby v elektronickej podobe, ak takýto postup vyplýva z osobitných predpisov.".

Odôvodnenie:
Navrhované znenie ustanovenia upravuje dva momenty, kedy sa elektronické podanie považuje za podané, a to (i) jeho odoslaním do elektronickej schránky povinnej osoby, alebo (ii) jeho odoslaním prostredníctvom funkcionality špecializovaného portálu na podávanie elektronických podaní.

Takéto znenie však nezohľadňuje napr. podania, ktoré sú urobené v elektronickej podobe podľa § 125 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého platí nasledovné:

„Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva."

Z ust. § 125 ods. 2 vyplýva, že podanie môže byť urobené napr. e-mailom do elektronickej podateľne príslušného súdu bez autorizácie s tým, že takéto podanie je potrebné následne súdu doručiť v listinnej podobe do desiatich dní, inak naň súd neprihliada.

Navrhované znenie ustanovenia § 11 ods. 1 však neupravuje moment, kedy sa elektronické podanie, zaslané povinnej osobe inak, ako spôsobom vyplývajúcim z navrhovaného § 11 ods. 1 písm. a) a písm. b), považuje za podané (ak je zaslané povinnej osobe napr. e-mailom).

Z uvedeného dôvodu navrhujeme v § 11 ods. 1 doplniť písm. c) a upraviť tak moment, kedy sa elektronické podanie zaslané povinnej osobe považuje za podané, aj keď je zasielané inak, ako spôsobom vyplývajúcim z aktuálne navrhovaného znenia § 11 ods. 1 písm. a) alebo b), ak takýto postup vyplýva z osobitných predpisov (napr. z § 125 ods. 2 CSP).

21. Zásadná pripomienka k §12, odsek 1

Pod objektom autorizácie chápeme elektronický dokument, ktorý je autorizovaný. Časová pečiatka by sa mala pripojiť k podpisu, nie k podpísanému dokumentu aby to bolo konzistentné s pripojením časovej pečiatky k podpisu, ktorý

môže vykonať pri podaní podávajúci. Aj v tomto bode sa predpokladá, že sa podanie nemusí doručiť do elektronickej schránky – viď poznámku k §11

22. Zásadná pripomienka k §12, odsek 2

§ 12 ods. 2 sa na konci dopĺňa takto:
„v prípade, ak je spis alebo iná obdobná evidencia v konaní vedená povinnou osobou výlučne v elektronickej forme.“.

Odôvodnenie:
Navrhované znenie ustanovenia § 12 ods. 2 podľa nášho názoru nedostatočne zohľadňuje situácie, kedy je spis vedený u povinnej osoby v kombinovanej podobe. Môže nastať situácia, kedy napr. fyzická osoba zastúpená v konaní právnym zástupcom, zasiela povinnej osobe podania elektronicky. Ak bude však zastupovanie právnym zástupcom následne zrušené (z akéhokoľvek dôvodu), takáto fyzická osoba by mala mať prístup aj k listinnej podobe jednotlivých podaní zasielaných v jej mene do príslušného spisu (ak by napr. využila právo nahliadnuť do tohto spisu).

Zároveň je, podľa nášho názoru za účelom naplnenia princípu právnej istoty potrebné, aby sa v prípade vedenia spisu povinnou osobou v kombinovanej podobe, zhodoval obsah spisu vedeného povinnou osobou v elektronickej podobe, s obsahom tohto spisu vedeného v listinnej podobe.

23. Zásadná pripomienka k §13 – vloženie nového odseku 4

§ 13 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ak bol elektronický úradný dokument vydaný v automatizovanom konaní podľa § 8, alebo ak pri jeho príprave asistoval systém umelej inteligencie, povinná osoba je povinná túto skutočnosť v elektronickom úradnom dokumente uviesť. V elektronickom úradnom dokumente sa uvedie aj informácia o dostupnom opravnom prostriedku. Na žiadosť adresáta povinná osoba poskytne v rozsahu nevyhnutnom na uplatnenie jeho práv zrozumiteľnú informáciu o rozhodujúcich podkladoch a pravidlách automatizovaného spracúvania.“

Odôvodnenie:
V návrhu zákona chýba princíp algoritmickej transparentnosti. Zákon neobsahuje povinnosť priznať využitie algoritmu pri posudzovaní občana. Podľa čl. 50 AI Actu musí byť fyzická osoba informovaná, že obsah bol vygenerovaný umelou inteligenciou. Ak to zákon o e-Governmente neupraví, štát sa vystavuje priamemu porušeniu európskej legislatívy a hromadným žalobám pre netransparentné (black-box) rozhodovanie o právach a nárokoch občanov.

24. Zásadná pripomienka k §14, odsek 2

Elektronický úradný dokument by mal byť vydávaný ako formulár. Aj štruktúrované údaje je možné chápať ako formulár.

25. Zásadná pripomienka k §17

Navrhujeme pre doručovanie použiť kvalifikovanú dôveryhodnú službu, ktorá zadefinuje rovnaké koncepty pre doručovanie vo všetkých procesoch, nielen pre eGovenrment. V tomto kontexte navrhujeme definovať aj pojmy ako elektronické schránky, moment doručenia a potvrdenie o doručení. Súčasný stav spolu s používaním tejto služby súčasne považujeme za nekoncepčné a finančne neefektívne.

Rovnako čo sa týka doručovania úradných dokumentov navrhujeme zvážiť rôzne úrovne (aj mimo schránku) kde sa preukázanie doručenia preukazuje vykonaním úkonu nasledujúceho po doručení a oboznámení sa s obsahom úradného dokumentu, napr. zaplatením poplatku.

26. Pripomienka k §17 odsek 1

Podanie sa doručuje do elektronickej schránky OVM a tá by mala byť zo zákona aktivovaná. Nerozumieme dôvodu textu „ak je aktivovaná“

27. Zásadná pripomienka k §17 odsek 1

Návrh zavádza určiť špecifický spôsob doručovania na špecializovanom portáli. Nesúhlasíme s drobením princípov doručovania – odlišné mechanizmy na rôznych portáloch. Navrhujeme ponechať princíp doručovania na jedno miesto – elektronická schránka.

28. Zásadná pripomienka k §18

V § 18 sa na konci slovo „každodenne“ nahrádza slovami „nepretržite, každý deň“.

Odôvodnenie:

V kontexte účelu predmetného ustanovenia je podľa nášho názoru potrebné pojem „každodenne“ precizovať spôsobom, ktorý jasne zadefinuje časový rámec povinnosti povinnej osoby prijímať elektronicky doručované elektronické podania a elektronické úradné dokumenty tak, aby sa vylúčil priestor pre možné rozdielne výklady predmetného ustanovenia povinnými osobami. Pojem každodenne neustanovuje konkrétny čas, v konkrétnom dni, kedy sa táto povinnosť na povinné osoby vzťahuje. Rozumieme, že zámerom predmetného ustanovenia je stanoviť predmetnú povinnosť nepretržite, každý deň. Uvedené ustanovenie preto navrhujeme upraviť a doplniť tak, že pojem „každodenne“ bude nahradený formuláciou „nepretržite, každý deň“.

29. Zásadná pripomienka k §20 odsek 4

Podľa nášho názoru ide o nejasný text. Doručenie úradného dokumentu sa potvrdzuje na to určenou funkcionalitou (opätovná autentifikácia), ale doručenka sa autorizuje a takto sa zasiela odosielateľovi (autorizuje sa pečaťou UPVS)

30. Zásadná pripomienka k §20 odsek 7

Doručenka vytváraná poskytovateľom kvalifikovanej dôveryhodnej služby má formát definovaný štandardami eIDAS a nie je ju možné tak jednoducho integrovať s procesmi podľa tohto zákona. Preto navrhujeme zjednotiť doručovanie – a to na doručovanie kvalifikovanou dôveryhodnou službou a v tomto kontexte definovať aj tu používané pojmy – schránka, proces doručenia, moment doručenia

31. Zásadná pripomienka k §21 odsek 1

Tu sa opätovne spomína koncept doručovania mimo elektronickej schránky. Požadujeme ponechať súčasný stav – všetky podania sa doručujú do elektronickej schránky, aj podania podávané prostredníctvom špecializovaného portálu. Tu existuje koncept "prevádzky elektronickej schránky na špecializovanom portáli"", čo je vecne ekvivalentné zmene v návrhu zákona.

32. Zásadná pripomienka k §25

Navrhujeme v predmetnom ustanovení doplniť nový odsek, ktorým sa upraví doba, počas ktorej sú jednotlivé elektronické úradné dokumenty zverejnené na elektronickej úradnej tabuli.

Taktiež nám z navrhovaného znenia predmetného ustanovenia nie je zrejmé, (i) či bude navrhovaná Elektronická úradná tabuľa jednotná pre všetky povinné osoby, alebo či bude každá povinná osoba disponovať vlastnou Elektronickou úradnou tabuľou (ii) či bude na Elektronickej úradnej tabuli zverejnený historický archív dokumentov zverejnených pôvodne na úradných tabuliach jednotlivých povinných osôb (iii) akým spôsobom bude zabezpečený prístup verejnosti k archívnym zverejneniam na Elektronickej úradnej tabuli. Navrhujeme preto predmetné navrhované znenie ustanovenia doplniť a upraviť spôsobom, ktorý ozrejmí uvedené nejasnosti.

Odôvodnenie:

Podľa nášho názoru je v predmetnom prípade potrebné jasné nastavenie pravidiel upravujúcich (i) dobu uchovávania elektronických úradných dokumentov zverejnených na elektronickej úradnej tabuli, ako aj (ii) zverejňovanie historických archívnych dokumentov na elektronickej úradnej tabuli , aby sa zamedzilo rôznemu postupu jednotlivých povinných osôb pri zverejňovaní jednotlivých elektronických úradných dokumentov a prípadne aj archívnych elektronických úradných dokumentov na elektronickej úradnej tabuly.

Podľa nášho názoru je tiež potrebné navrhované znenie predmetného ustanovenia upraviť tak, aby sa odstránil priestor pre rôzny výklad zo strany povinných osôb, ako aj zo strany verejnosti, a to najmä z dôvodu naplnenia princípu právnej istoty.

33. Zásadná pripomienka k §25 odsek 5

V § 25 ods. 5 sa za slová „na ústrednom portáli“ vkladajú slová:

„„, ak to povaha zverejňovaných údajov a osobitné predpisy umožňujú, zabezpečuje ich sprístupnenie aj prostredníctvom verejne dostupného a strojovo čitateľného aplikačného rozhrania umožňujúceho hromadné

vyťažovanie zverejnených dokumentov pre účely ich spracovania systémami umelej inteligencie, a zabezpečuje každej povinnej osobe prístup k elektronickej úradnej tabuli na účely plnenia povinností podľa tohto zákona."

Odôvodnenie:
Paragraf zaväzuje správcu sprístupniť elektronickú úradnú tabuľu a dať k nej povinným osobám prístup na zverejňovanie. Z dôvodu potreby akcelerácie inovácií IT ekosystém potrebuje k úradným tabuliam API prístup (bez blokovania).

34. Zásadná pripomienka k §26 odsek 4

Takto vytváraný rovnopis nemá bezpečnostné prvky, na základe ktorých je možné preukázať jeho autenticitu a nemennosť obsahu. Preto podľa nášho názoru je ako taký nepoužiteľný na právne účely, prijímateľ nevie overiť priamo pravosť a dôveryhodnosť v ňom obsiahnutých skutočností. Návrh však zavádza aj poskytovanie originálneho úradného dokumentu a tento pre právne účely použiť možno – či už v elektronickej forme, alebo po zaručenej konverzii do listinnej formy

35. Zásadná pripomienka k §27 odsek 1

Z referencie na §56 sa dá predpokladať, že úradný dokument sa uloží v elektronickej schránke adresáta. To je v rozpore s ďalšou vetou, ktorá hovorí o sprístupnení osobám určeným adresátom – prístup k dokumentu a do schránky sú rôzne veci. Bolo by vhodné konkretizovať, ako sa úradný dokument sprístupní.

36. Zásadná pripomienka k §27 odsek 2

Nie je jasné, aká je nevyhnutná doba pre uchovávanie úradného dokumentu na UPVS. Toto môže určiť adresát, ak vie takúto dobu určiť. Navrhujeme definovať zasielanie do elektronickej schránky adresáta a potom je na adresátovi ako s ním ďalej bude nakladať a komu ho sprístupní/zašle.

37. Zásadná pripomienka – vloženie nového §28

Za § 27 navrhujeme doplniť nový § 28 v nasledovnom znení:

§ 28
(1) Ak povinná osoba v rozpore s týmto zákonom vydá a doručí dokument v listinnej podobe namiesto elektronického úradného dokumentu, doručenie dokumentu v listinnej podobe je neúčinné.
(2) Ak povinná osoba v rozpore s týmto zákonom doručí adresátovi okrem elektronického úradného dokumentu aj dokument s rovnakým obsahom v listinnej podobe, na doručenie dokumentu v listinnej podobe sa neprihliada.

Ďalšie ustanovenia sa zodpovedajúco prečíslujú.

Odôvodnenie:
Navrhujeme, aby sa do zákona doplnila jednoznačná úprava, ktorá rieši situáciu, kedy povinná osoba poruší svoju povinnosť doručiť adresátovi elektronický úradný dokument a namiesto neho zašle adresátovi listinný dokument, resp. listinný dokument zašle duplicitne k elektronickému dokumentu. Navrhujeme, aby takéto doručenia listinného dokumentu boli neúčinné. Fyzické a právnické osoby, ktoré majú elektronickú schránku aktivovanú na doručovanie elektronických úradných dokumentov majú mať istotu, že im naozaj povinné osoby budú úradné dokumenty doručovať elektronicky. V opačnom prípade hrozí, že dotknuté fyzické a právnické osoby budú znášať negatívne dopady nesprávneho postupu povinných osôb.

38. Zásadná pripomienka k §29 – vloženie nového odseku 4

§ 29 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ak si v úradnom postupe navzájom poskytujú súčinnosť alebo vymieňajú údaje povinné osoby, sú povinné túto výmenu zabezpečiť plne automatizovaným spôsobom prostredníctvom štandardizovaných programových aplikačných rozhraní vo forme štruktúrovaných údajov tak, aby pri spracovaní prenášaných údajov prijímajúcou povinnou osobou nebol potrebný manuálny zásah, transformácia alebo vizuálna kontrola doručených elektronických dokumentov inou povinnou osobou, pokiaľ to nevylučujú technické podmienky. Tým nie je dotknutá povinnosť doručovať do elektronickej schránky, ak je s doručením spojené plynutie zákonom ustanovenej lehoty alebo ak to ustanovuje osobitný predpis."

Odôvodnenie:
Navrhuje sa zaviesť dánsky princíp Joint Government Architecture a API-First. Umelá inteligencia a robotická automatizácia procesov (RPA) nevedia efektívne fungovať v architektúre, kde si úrady preposielajú do e-schránok neštruktúrované PDF dokumenty, ktoré musí na druhej strane úradník vizuálne skontrolovať a manuálne prepísať. Pre reálnu aplikáciu AI je kritické prinútiť agendové systémy, aby spolu komunikovali výlučne cez API formou strojovo čitateľných dát priamo na pozadí.

39. Zásadná pripomienka k §31 odsek 2, písmeno a)
Nerozumieme podmienke, že prístup k podávaniu podaní je možné len po úspešnej autentifikácii. Pri podávaní aj doporučeného listu na pošte nie je potrebné predkladať občiansky preukaz. Všetky údaje o podávajúcom sú predsa uvedené v podaní – buď ako údaje alebo z autorizácie podania

40. Pripomienka k §31 odsek 4
Autentifikátory môžu dynamicky vznikať a používať sa na UPVS. To znamená, že všetky takéto autentifikátory budú musieť byť sprístupnené aj na špecializovaných portáloch, čo považujeme na neefektívne. Navrhujeme explicitne vymenovať autentifikátory, ktoré musia byť použiteľné aj na špecializovaných portáloch.

41. Zásadná pripomienka k §31 odsek 4
Znenie považujeme za rozpor s §31 ods 1 písm a.). Ak by platil tento bod, tak najskôr je potrebné sa pred odoslaním podania autentifikovať na UPVS a potom identitu overiť z prostriedku autentifikácie ? Načo potom je tento bod ?

42. Zásadná pripomienka k §32
Z textu nie je zrejmé, či autentifikátor podľa bodu 1 písm b.) musí byť použiteľný aj na UPVS, resp. kto rozhodne či bude použiteľný aj na UPVS ak ho vytvorí povinná osoba prevádzkujúca špecializovaný portál. Otázkou je, akým spôsobom do tohto modelu zapadajú autentifikátory vytvorené a používané komerčnými subjektami (napr. banková identita, u ktorej audit preverí súlad s požiadavkami na danú úroveň autentifikácie).

43. Zásadná pripomienka k §32 odsek 1, písmeno c)
V § 32 ods. 1 písm. c) sa za slová „a je zapísaný v evidencii autentifikačných prostriedkov“ vkladajú slová: „c)prostriedok, ktorý zodpovedá najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ a je zapísaný v evidencii autentifikačných prostriedkov, pričom tento prostriedok môže na overenie identity aktívne využívať automatizované metódy biometrického rozpoznávania a vyhodnotenia živej osoby prostredníctvom modelov umelej inteligencie,“

Odôvodnenie:
Zákon v definícii autentifikátora v písm. c) uznáva prostriedky zapísané v evidencii pre úroveň „nízka“. Z dôvodu nutnosti akcelerovať inovácie je pre IT ekosystém dôležité mať legislatívnu istotu, že sa štát nebude brániť inovatívnym, výlučne softvérovým formám autentifikácie využívajúcim AI (napr. tvárová biometria cez mobil), ktoré spĺňajú technické štandardy bezpečnosti. Radikálne to zlepší prístupnosť služieb pre občanov.

44. Pripomienka k §33 odsek 2
Nie je zrejmý účel priraďovania atribútov a ani spôsob a dôvod či ich UPVS bude evidovať a prečo.

45. Zásadná pripomienka k §35 písmeno d)
Tento register napriek tomu že je v legislatíve niekoľko rokov nevznikol a ani nám nie je známy projekt, v rámci ktorého by vzniknúť mal. Navrhujeme z legislatívy vypustiť. To sa týka aj celého §36.

46. Zásadná pripomienka k §36 odsek 5
Nie je definovaná požadovaná úroveň autentifikácie potrebná pre prístup k centrálnemu registru plnomocenstiev

47. Pripomienka k §37 odsek 4
V zmysle textu odporúčame použiť „nahradiť“ namiesto „vykonať“. Úradné osvedčenie v elektronickej podobe sa NEVYKONÁVA autorizáciou prostredníctvom KEP.

48. Pripomienka k §38 odsek 3
Nie je zrejmé, prečo v tomto prípade nepostačí autorizácia elektronickou pečaťou povinnej osoby (rozumieme, že koncept mandátneho certifikátu v zahraničí nemusia poznať).

Celkovo v rámci §38 sme proti vyžadovaniu explicitného mandátneho certifikátu aj z pohľadu eIDAS je európskym štandardom QES + externý dôkaz oprávnenia (ORSR/plná moc), nie mandátny certifikát. V súčasnosti, keď komunikácia so zahraničnými partnermi len narastá a predpokladá sa čoraz väčšia interoperabilita, nie je vhodne Mimo prostredia slovenského e-Governmentu nemusí príjemca rozumieť významu mandátneho certifikátu a bude ho vnímať len ako kvalifikovaný podpis. Ide najmä o zahraničných partnerov.

49. Zásadná pripomienka k §39

Navrhujeme zmeniť textáciu v zmysle legislatívneho zámeru pripraveného v minulosti a prezentovanému MIRRI, kde sú explicitne definované úrovne autorizácie v elektronickom prostredí, a pre každú je presne definovaná ňou poskytovaná úroveň bezpečnostných záruk. Toto sa týka najmä textácie v bode 4.

Návrh zákona takéto úrovne definuje a v zásade ponecháva všetky uznané spôsoby autorizácie na jednej úrovni, aj keď bezpečnostne môžu byť zásadne odlišné.

Potom môže povinná osoba rozhodnúť o minimálne požadovanej úrovni pre autorizáciu a podávajúci môže použiť ľubovoľný uznaný spôsob na tej úrovni alebo vyššej.

50. Pripomienka k §40

Navrhujeme v predmetnom ustanovení doplniť pravidlá postupu, v prípadoch potreby použitia neštandardných elektronických formulárov elektronického podania.

Odôvodnenie:

Uvedená úprava podľa nášho názoru v navrhovanom znení predmetného ustanovenia absentuje, a preto nie je zrejmé, aký bude postup v prípadoch, kedy vznikne potreba realizácie podania na formulári, ktorý nie je sprístupnený v evidencii elektronických formulárov, resp. ktorého obsahové náležitosti nepostačujú na realizáciu zamýšľaného právneho úkonu/elektronického podania. Navrhujeme preto doplniť pravidlá postupu aj v takýchto prípadoch, a to najmä z dôvodu naplnenia princípu právnej istoty.

51. Pripomienka k §40 odsek 1

Navrhujeme jednoznačne definovať, že povinná osoba vytvára elektronický formulár pre KAŽDÉ elektronické podanie alebo rozhodnutie, prostredníctvom ktorých vykonáva verejnú moc. Z textu to nie je jasné.

52. Zásadná pripomienka k §40 vloženie nového odseku 11

§ 40 sa dopĺňa odsekom 11, ktorý znie:

„(11) Povinná osoba môže pri vytváraní elektronického podania prostredníctvom elektronického formulára sprístupniť interaktívne konverzačné rozhranie podporované systémom umelej inteligencie (virtuálneho asistenta), ktoré s koncovým používateľom komunikuje v prirodzenom jazyku a spoľahlivo zabezpečí získanie všetkých obsahových náležitostí podania v štruktúrovanej forme podľa odseku 3 a ich následnú autorizáciu podávajúcim. Pred odoslaním elektronického podania musí byť koncovému používateľovi sprístupnený úplný obsah podania v podobe vnímateľnej ľudskými zmyslami, umožnená jeho oprava a zabezpečená jeho autorizácia. Koncový používateľ musí byť pri prvej interakcii informovaný, že komunikuje so systémom umelej inteligencie.“

Odôvodnenie:

Ustanovenie § 40 sa zameriava na elektronické formuláre pre elektronické podania a evidenciu ich obsahových náležitostí. V modernej dobe by mal zákon občanom dovoliť komunikovať so štátom prirodzeným jazykom cez AI chatbotov dostupných na trhu, ktorí údaje získajú dopytovaním bez toho, aby občan musel vypĺňať vizuálne tabuľky a formuláre.

Uvedené riešenie je zároveň aj rozšírením prístupnosti pre zdravotne znevýhodnené osoby, napr. zrakovo alebo pohybovo postihnutých (jemná motorika).

53. Zásadná pripomienka k §41, odsek 2 vloženie nového písmena d)

V § 41 ods. 2 sa dopĺňa nové písm. d), ktoré znie

„d) o možnosti využiť elektronicky poskytovanú službu alebo o úkone, ktorý môže byť relevantný v rámci životnej situácie osoby, ak sa informácia vytvára na základe údajov, ktoré správca ústredného portálu spracúva na tento účel podľa odsekov 6 až 8 s využitím systémov umelej inteligencie, s cieľom uľahčiť konanie a uplatňovanie práv občana, ak to nie je v rozpore s osobitným predpisom."

Odôvodnenie:
Aktuálne znenie § 41 ods. 2 taxatívne určuje zasielanie notifikácií len o priebehu konania, z inej činnosti a pre dôležité výzvy určené verejnosti v krízovej situácii. AI však dokáže zistiť z registrov blížiacu sa životnú udalosť občana (napr. nárok na príspevok) a systém by ho mal vedieť iniciatívne notifikovať.

54. Pripomienka k §41 odsek 8

Odporúčame preveriť a zosúladiť rozdelenie práv a povinností medzi správcu ústredného portálu a prevádzkovateľa ústredného portálu.

Odôvodnenie
Návrh zákona v ods. 8 § 41 zavádza pojem „prevádzkovateľ ústredného portálu" v ustanoveniach o spracúvaní osobných údajov pri zasielaní notifikácií.

Súčasne však technické, organizačné a prevádzkové činnosti ústredného portálu naďalej vykonáva výlučne správca ústredného portálu, vrátane zabezpečenia dostupnosti portálu, technickej realizácie elektronickej komunikácie, koordinácie integrácií, správy elektronických schránok a zasielania notifikácií.
Z návrhu preto nie je zrejmé:

- aké konkrétne úlohy vykonáva prevádzkovateľ ústredného portálu,
- či ide o samostatný subjekt alebo iba technického dodávateľa správcu,
- aké je rozdelenie zodpovednosti medzi správcu a prevádzkovateľa,
- na akom právnom základe prevádzkovateľ spracúva osobné údaje.

Odporúčame jednoznačne definovať postavenie prevádzkovateľa ústredného portálu a preskúmať, či niektoré činnosti v návrhu zákona nemajú byť namiesto správcu zverené prevádzkovateľovi, prípadne či sa pojem prevádzkovateľ vôbec nemá z textu vypustiť.
Ak v definíciách nie je explicitne definovaný „prevádzkovateľ ústredného portálu", nejde už len o otázku rozdelenia kompetencií, ale o legislatívnu nekonzistentnosť, pretože zákon priznáva práva subjektu, ktorého právne postavenie nie je jasne určené.

55. Zásadná pripomienka k §42, odsek 1 vloženie nového písmena e)

V § 42 ods. 1 sa odsek 1 dopĺňa písmenom e), ktoré znie:

„e) sprístupnenie, dostupnosť a prevádzku centrálneho konverzačného asistenta založeného na systéme umelej inteligencie na ústrednom portáli, ktorý poskytuje podporu a navigáciu koncovým používateľom pri elektronickej úradnej komunikácii a prístupe k službám; koncový používateľ musí byť jasne informovaný o použití systému umelej inteligencie a o možnosti využiť iný spôsob získania informácie alebo podpory."

Odôvodnenie:
Zabezpečovanie činností na ústrednom portáli správcom podľa odseku 3 zahŕňa zverejnenie rozhraní a zoznamu adries schránok. Doplnením tejto povinnosti sa vytvorí tlak na integráciu inteligentného a moderného užívateľského prostredia s podporou AI, ktoré pomôže občanom ľahšie sa v e-Governmente orientovať.

56. Pripomienka k §42 odsek 2 a 4

Návrh ukladá povinnosť OVM poskytovať informácie o poskytovaných službách (ods. 2 písm. a)) a súčasne umožňuje správcovi UPVS nesprístupniť služby, ku ktorým nemá poskytnuté a aktualizované informácie. V súčasnosti takéto publikovanie informácií nefunguje správne a podľa tohto by veľa služieb nebolo na UPVS prístupných

57. Zásadná pripomienka k §44

Paragraf má názov spoločné moduly, ale v texte sa žiaden konkrétny modul nespomína, sú tam len všeobecné popisy.
Ods. 1 písm. c.) bod 1 – služba časovej pečiatky je kvalifikovaná dôveryhodná služba, nie je jasné prečo toto je chápané ako „modul"
Ods. 1, písm. c.) bod9 – textácia vedie k pocitu, že API sú poskytované výhradne prostredníctvom UPVS. Predpokladáme že takéto rozhrania budú prístupné aj na špecializovaných portáloch

58. Zásadná pripomienka k §44, odsek 1 vloženie nového písmena d)

V § 44 ods. 1 sa odsek 1 dopĺňa písmenom d), ktoré znie:

„(d) informačná technológia v správe ministerstva investícií alebo ním poverenej osoby, ktorou sa povinným osobám centrálne poskytujú zdieľané systémy umelej inteligencie, nástroje na spracovanie prirodzeného jazyka a pokročilá dátová analytika vo forme poskytovania služby na účely ich integrácie do informačných technológií povinných osôb v konaní a v úradnom postupe."

Odôvodnenie:
Ak štát systémovým tlakom prinúti úrady hromadne nasadzovať AI, musí im na to poskytnúť zdieľaný technologický predpoklad ("Enabler"). Je bezpečnostne, ekonomicky aj kapacitne nemožné, aby si 2900 obcí a stovky menších úradov individuálne obstarávali a prevádzkovali jazykové modely a zaisťovali komplikovanú certifikáciu podľa európskeho Nariadenia o umelej inteligencii (AI Act). MIRRI musí vybudovať bezpečný národný „Spoločný modul pre umelú inteligenciu", do ktorého sa agendové informačné systémy úradov len napoja prostredníctvom štandardizovaného API. Zamedzí sa tak obrovskému plytvaniu zdrojmi a vzniku nežiaduceho vendor-lockinu na globálne korporácie. Nasadenie AI na 2900 obciach a stovkách úradov je nereálne a ekonomicky neudržateľné, ak by si mal každý OVM obstarávať vlastný jazykový model (LLM) a individuálne riešiť komplikovanú compliance s AI Actom. Ak má byť AI vo verejnej správe skutočne nasadená, musí ju MIRRI poskytovať menším orgánom ako centrálnu zdieľanú službu (AI-as-a-Service), kam sa ich informačné systémy iba bezpečne pripoja cez štandardizované API.

59. Zásadná pripomienka k §45

Koncept asistovanej komunikácie nemôže byť riešený prijatím nejakých podzákonných opatrení. Asistovaná komunikácia vyžaduje udeliť práva osoby, ktorá v mene podávateľa asistovanú komunikáciu vykonáva (napr. autorizovať podanie v mene podávajúceho). Toto treba legislatívne pokryť a nestačí vybudovať systémy a zaviesť spoluprácu s vybranými osobami.

60. Pripomienka k §47 odsek 2

Oprava chyby v písaní. V odseku (8) sa uvádza „Ministerstvá určené podľa odseku 2" v množnom čísle.

61. Pripomienka k §52 odsek 1

Nerozumieme motivácii pre zavedenie požiadavky na možnosť definovania úrovne autentifikácie ku schránke majiteľom. Súčasný stav je postačujúci (minimálna úroveň „pokročilá"). Požiadavka vytvára nie nevyhnutné finančné náklady na implementáciu na UPVS

62. Pripomienka k §52 odsek 1 a vloženie nového odseku 8

Navrhované znenie: V § 52 ods. 1 sa slová „inú požadovanú úroveň zabezpečenia" nahrádzajú slovami „vyššiu požadovanú úroveň zabezpečenia".

Za odsek 7 sa vkladá odsek 8: „Oprávnenie na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou sa udeľuje podľa roly, na určený účel, v najmenšom potrebnom rozsahu a na určenú dobu. Majiteľ elektronickej schránky oprávnenia pravidelne preskúmava a bezodkladne ich odníme po zániku dôvodu. Správca modulu vedie nemenné záznamy o udelení, zmene, použití a odňatí oprávnenia. Pri elektronickej schránke orgánu verejnej moci vykoná vedúci orgánu preskúmanie oprávnení najmenej raz ročne."

Odôvodnenie:
Elektronická schránka obsahuje komunikáciu s právnymi účinkami a údaje chránené listovým tajomstvom. Zákon má zabrániť zníženiu zákonného minima autentifikácie a upraviť základné governance pravidlá pre privilegované prístupy, ich pravidelnú recertifikáciu a auditnú stopu.

63. Pripomienka k §56 odsek 1, písmeno c)

Veľmi všeobecná formulácia z ktorej nie je jasné na akú kapacitu elektronickej schránky má majiteľ nárok.

64. Pripomienka k §56 odsek 2

Navrhujeme ponechať princíp, aby z elektronickej schránky nemohli byť odstránené správy, ktoré jej majiteľ doposiaľ neprečítal

65. Zásadná pripomienka k §56

V pôvodnom návrhu bola možnosť prevádzky elektronickej schránky OVM vlastnými prostriedkami. Toto súvisí s konceptom doručovania na špecializovaných portáloch aj mimo elektronických schránok (§11 ods 1). navrhujeme ponechať súčasný stav.

66. Pripomienka k §58

Navrhujeme paragraf presunúť čo časti pojednávajúcej o úhradách poplatkov (po § 75)

67. Zásadná pripomienka k §60 odsek 2, písmeno e)

Táto formulácia je všeobecná a je ju možné chápať aj tak, že z centrálnej evidencie sa poskytne len identifikátor a osvedčovaciu doložky vytvorí konvertujúca osoba. A rovnako sa to dá chápať aj tak, že osvedčovacia doložka je vytváraná centrálnou evidenciou. Navrhujeme spresniť.

Súčasne navrhujeme ponechať pre hromadnú konverziu (špeciálne prípady podliehajúce schváleniu MIRRI) možnosť získania sady identifikátorov a následného zaznamenania záznamov o konverzii. To výrazne zníži nároky na priepustnosť systému v prípade vykonávania hromadných konverzií.

68. Zásadná pripomienka k §60 odsek 3

Je potrebné prediskutovať požiadavky na obsah osvedčovacej doložky tak, aby bolo zabezpečené bezproblémové použitie konvertovaných dokumentov v praxi (viď poznámku k §61 ods 2).

69. Zásadná pripomienka k §61 odsek 2

Ak osvedčovacia doložka obsahuje iba uvedené informácie, v praxi je bez prístupu do centrálnej evidencie nepoužiteľná (v listinnom dokumente nie sú uvedené informácie o autorizácii, ktoré sú dôležité pre jej použitie na právne účely). Požadujeme ponechať súčasnú množinu informácií v osvedčovacej doložke.

70. Pripomienka k §66 odsek 4

Navrhujeme ponechanie súčasného stavu kde centrálna evidencia má samostatné rozhranie (ako špecializovaný portál).

71. Zásadná pripomienka k §68 odsek 1

Navrhujeme tento paragraf presunúť k elektronických schránkam. V prípade požiadavky na doručovanie do schránok prostredníctvom kvalifikovanej služby je logické vyžadovať pre procesy doručovania, aby aj prevádzkovateľ schránok spĺňoval požiadavky na túto kvalifikovanú dôveryhodnú službu. Preto zdôrazňujeme našu požiadavku pre doručovanie pre úradnú komunikáciu používať túto službu a prispôsobiť definíciu konceptov ako schránka, doručenka a moment doručenia k kontexte tejto kvalifikovanej dôveryhodnej služby.

72. Pripomienka k §68 – vloženie nových odsekov

Navrhované znenie:

Za § 68 ods. 2 sa vkladajú odseky 3 až 7:
„(3) Prístup podľa § 66 a 67 a oprávnenie podľa odseku 2 správca ústredného portálu aktivuje až po overení totožnosti oprávnenej osoby, jej právneho titulu, požadovaného účelu a rozsahu údajov a splnenia bezpečnostných a organizačných podmienok.
(4) Prístup sa udeľuje na určený účel, rozsah a dobu a najmenej raz ročne sa preskúma.
(5) Správca ústredného portálu vedie evidenciu oprávnených osôb a záznamy o ich prístupoch a doručeniach.
(6) Pri zániku právneho titulu, porušení podmienok alebo bezpečnostnom incidente správca prístup bezodkladne pozastaví alebo odníme.

(7) Osoba podľa odseku 3 je povinná oznámiť zmenu podmienok a bezpečnostný incident a zodpovedá za použitie údajov a doručovanie v rozpore so zákonom."

V § 67 ods. 4 sa slová „aj bez žiadosti" vypúšťajú a nepretržitý prístup sa podmieňuje individuálnym schválením podľa § 68 ods. 3.

Odôvodnenie: Ustanovenia priznávajú osobám mimo verejnej správy prístup k štátnym identitným prostriedkom, údajom a k doručovaniu s verejnoprávnymi účinkami. Odkaz na oprávnenie podľa iného zákona nerieši registráciu, overenie predpokladov, časové obmedzenie, priebežnú kontrolu ani odňatie prístupu. Zákon musí vytvoriť auditovateľný životný cyklus týchto oprávnení.

73. Zásadná pripomienka k §66 až §68

V texte sa spomína platobný modul, avšak tento pojem a ani jeho funkcionalita nie sú v návrhu zákona definované.

74. Zásadná pripomienka k §77 odsek 1

V texte sa spomína platobný modul, avšak tento pojem a ani jeho funkcionalita nie sú v návrhu zákona definované.

75. Pripomienka k §78 odsek 4

V prípade platieb splatných pri podaní by bolo vhodné zvážiť, či nemá zmysel informáciu o úhrade pripojiť priamo k podaniu a takto ho zasielať povinnej osobe

76. Zásadná pripomienka k §79 odsek 3

V texte je spomenutý centrálny systém evidencie poplatkov, ktorý však nie je definovaný, nie súú definované jeho funkcionality ani povinnosti povinnej osoby, ktorá je k tomuto systému pripojená.

77. Zásadná pripomienka k §80 odsek 3 a 4

Navrhované znenie:

V § 80 ods. 3 sa dopĺňa: „Kontrolná činnosť sa vykonáva funkčne a personálne oddelene od normotvornej, metodickej, prevádzkovej a sankčnej činnosti. Kontrolu plnenia povinností ministerstva investícií a správcov ústredného portálu a spoločných modulov v jeho pôsobnosti vykonáva organizačne nezávislý kontrolný útvar. Ministerstvo každoročne zverejní súhrnnú správu o vykonaných kontrolách, uložených nápravných opatreniach a stave ich plnenia."

Odsek 4 sa dopĺňa vetami: „Výkladové stanovisko nie je všeobecne záväzné a nemožno ním uložiť novú povinnosť ani zmeniť právo ustanovené zákonom. Výkladové stanovisko musí byť odôvodnené, označené verziou a dátumom účinnosti; jeho zmena sa uplatňuje do budúcnosti."

Odôvodnenie:
Ministerstvo je súčasne gestorom zákona, správcom alebo riadiacim subjektom kľúčových komponentov, kontrolným a sankčným orgánom. Bez oddelenia rolí vzniká konflikt pri kontrole vlastného plnenia. Neurčený právny status výkladových stanovísk môže viesť k faktickému vytváraniu povinností mimo legislatívneho procesu.

78. Zásadná pripomienka k §80 odsek 5

Navrhované znenie: § 80 ods. 5 znie: „Na postupy a rozhodovanie podľa tohto zákona sa vzťahuje Správny poriadok, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak."

Ak má byť Správny poriadok vylúčený pri vybraných technicko-evidenčných úkonoch, tieto úkony sa v zákone taxatívne vymenujú a zákon pri nich upraví najmenej oznámenie, možnosť vyjadriť sa, odôvodnenie, doručenie, lehotu, opravný prostriedok a preskúmateľnosť.

Odôvodnenie:
Návrh obsahuje úkony, ktoré môžu zasiahnuť do práv, napríklad zápis a výmaz prostriedku z evidencie, zriadenie, deaktiváciu alebo zrušenie elektronickej schránky, opravu údajov či rozhodovanie o prístupe. Plošné vylúčenie Správneho poriadku bez náhradných procesných záruk vytvára medzeru v právnej ochrane a neistotu o opravných prostriedkoch a súdnom preskúmaní.

79. Zásadná pripomienka k §83 až §87

Navrhované znenie: § 83 sa dopĺňa odsekmi 13 až 16:
„(13) Konania a úradné postupy začaté pred 1. januárom 2028 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2027, ak tento zákon neustanovuje inak.
(14) Právne účinky elektronických úkonov, dokumentov, doručení, autorizácií, oprávnení a záznamov vzniknuté pred 1. januárom 2028 zostávajú zachované.
(15) Oprávnenia na prístup, registrácie, dohody, integračné väzby a technické osvedčenia zostávajú platné do ich zmeny alebo zániku podľa tohto zákona, najdlhšie do dátumu určeného vykonávacím predpisom.
(16) Vykonávacie právne predpisy vydané podľa zákona č. 305/2013 Z. z. zostávajú účinné, ak nie sú v rozpore s týmto zákonom, do účinnosti zodpovedajúceho vykonávacieho predpisu podľa tohto zákona, najdlhšie do 31. decembra 2028.“

V § 86 sa vypúšťajú body 2 až 6.

§ 85 sa dopĺňa o pravidlo, že do splnenia požiadaviek § 68 možno doručovať s účinkami podľa tohto zákona iba do schránky, ktorá tieto požiadavky spĺňa.

Odôvodnenie:
Návrh ruší doterajší zákon a vykonávacie vyhlášky k rovnakému dňu, no kontinuitu rieši len čiastkovo. Bez všeobecnej intertemporálnej úpravy hrozí právne vákuum, rozdielny výklad a prerušenie služieb. Šesťmesačný prechod pri autorizácii a dvojročná lehota podľa § 85 si vyžadujú jednoznačné právne následky.

Zdroj:

https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/441